

At bistaa Undervisningsinspektøren ved det vejledende og kontrollerende Tilsyn er de faglige Medhjælperes Hovedopgave; gennem Besøg i Skolerne skal de hjælpe og vejlede Lærerne med Hensyn til deres Undervisning og overhovedet staa til Lærernes Raadighed med alt, hvad de kan yde dem af Oplysning og Raad. Selvfølgelig skal Tilsynsbesøgene ikke fordeles jævnt over alle Skolerne og alle Lærerne. De skal komme oftest dér, hvor der er mest Brug for dem, og der er — ikke mindst i disse Aar med den svigtende Tilgang af fuldt uddannede Lærere — i høj Grad Trang til dem.

Man kunde tænke sig, at der mellem Lærerne er nogen Uvillie overfor et saadant Tilsyn fra Kollegers Side. Utvivlsomt er der de Lærere, som mener, det er under deres Værdighed at blive tilset af Kolleger, men de er — hvad der i høj Grad taler til Lærerstandens Ære — ikke mange. For de dygtige Lærere er Besøgene saa godt som altid kærkomne; overfor de ældre Lærere giver de faglige Medhjælpere Besøgene en kollegial Form, og for de fleste yngre Lærere har de faglige Medhjælpere i Kraft af deres mangeaarige udmærkede Virksomhed en saadan Autoritet, at Forholdet ordner sig let og naturligt. — Det er da ogsaa min bestemte Opfattelse, at Ordningen virker tilfredsstillende; ofte udtaler Rektorer — uden Foranledning fra min Side — deres Glæde over de faglige Medhjælperes Besøg, som de tillægger stor Værdi for Arbejdet.

Yderligere skal jeg om Tilsynet udtale følgende: Uniformitet er ikke mit Maal; det er ikke Meningen, at Lærerne gennem Tilsynet skal føres ind paa at lære samme Stof, bruge samme Bøger og anvende samme Metode. Mine Medhjælpere er klare over, at Dygtigheden skal have den størst mulige Frihed til at vælge sine Veje selv.

De faglige Medhjælpere skal endvidere bistaa Undervisningsinspektøren ved Ledelsen af den praktiske Lærevuddannelse. — Fagkundskaben er her ganske vist altid repræsenteret af den Lærer, som vejleder Lærerkandidaten (denne skal i 4 Maaneder gennem 12 ugentlige Timer følge Undervisningen i to Fag), og jeg betænker mig ikke paa at tilse Lærevuddannelsen i Fag, i hvilke jeg ikke er Fagmand, som Kursusleder (denne overværer og bedømmer sammen med Vejlederen Prøve- og Eksamensterminer). Men selvfølgelig er det en Fordel, naar Kursuslederen ogsaa er Fagmand, og især har dette Betydning ved Uddannelsen af dygtige Faglærere til Vejledere af Lærerkandidater. Dertil kommer, at Antallet af Lærerkandidater (i 1920 38) og af endelige Lærerprøver rundt ved Statsskolerne (i Skoleaaret 1920—21 ca. 45, dog et ualmindelig stort Tal) er saa stort, at een Mand umuligt kan overkomme det hele.

De faglige Medhjælpere skal paa Forlangende udtale sig om Forslag til Fag- og Timefordeling, Læseplaner, Pensa- og Eksamensopgivelser m. m. — Faglig Medhjælp er her ganske nødvendig, hvis virkelig Kravene om Ministeriets eller paa visse Omraader Undervisningsinspektørens Godkendelse skal betyde noget. For at tage et Eksempel: Bestemmelserne med Hensyn til Læsestoffet i Realklassen er meget ubestemte; det overlades i stort Omfang Skolerne at vælge deres Stof med Undervisningsinspektørens Godkendelse. Nu sker det imidlertid, at indenfor samme Fag vælger Skolerne Stof af meget forskellig Art og Omfang. Dette bør være dem tilladt under to Forudsætninger: Stoffet skal være af passende Omfang, og det skal være egnet til den paagældende Undervisning. Disse to Forudsætninger er ikke altid til Stede; nogle Skoler indskrænker Arbejdet til et Minimum, som eksamensmæssigt giver dem en ufortjent Fordel for andre Skoler, der tager større Arbejde op, og andre Skoler vælger Stof og Lærebøger, som ikke egner sig for Realklassen. Større Kritik, end der hidtil har kunnet udøves, er nødvendig paa dette Omraade. Jeg har hidtil ladet mine faglige Medhjælpere forhandle direkte med Faglærerne om disse Spørgsmaal og gøre Henstillinger, hvor Ændringer er ønskelige, og det er i saa godt som alle Tilfælde gaaet godt; men selvfølgelig *kan* det Tilfælde forekomme (det er dog ikke forekommet endnu), at jeg, hvor Forhandling ikke fører til Resultat, maa forlange Læseplanen ændret for et Fag, før jeg kan godkende den.

De øvrige Pligter, som Instruksen paalægger de faglige Medhjælpere, giver ikke Anledning til Bemærkninger.

Om Omfanget af de faglige Medhjælperes Arbejde skal jeg sige følgende:

Bortset fra den første Uge af Skoleaaret, da Arbejdet skal have Tid til at komme i Gang, endvidere fra 8—14 Dage paa hver Side af Juleferien, da de faglige Medhjælpere er optagne henholdsvis af Lærerkandidatprøver og af Udtagelse af Eksamenspensaa, og fra den sidste Uges Tid af Læseaaaret anvender de faglige Medhjælpere tre Dage hver Uge paa Tilsynsbesøg. Ved et saadant Besøg er ikke alene Skoletiden optaget. Samtale med Lærerne og Lederen kan ikke indskrænkes til Frikvartererne, men fortsættes efter Skoletiden; dertil kommer om Eftermiddagen Gennemgang af Opgave- og Stilebesvarelser,